

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **N. G.**, zastoupená Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 22. 8. 2019, č. j. 65 A 24/2019-42,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2018, č. j. OAM-2025-9/ZR-2018, zrušilo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), žalobkyni povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a podle § 77 odst. 3 tohoto zákona stanovilo žalobkyni lhůtu k vycestování z území do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Odvolání žalobkyně zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 4. 2019, č. j. MV-14166-8/SO-2019, a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci, který ji rozsudkem ze dne 22. 8. 2019, č. j. 65 A 24/2019-42, zamítl.

[2] Kasační stížnost stěžovatelky byla spojena s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že stěžovatelka tento návrh ani na výzvu nijak blíže neodůvodnila, rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 11. 2019, č. j. 3 Azs 330/2019-20, tak, že kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Stěžovatelka nato podala opětovný návrh na přiznání odkladného účinku.

[3] Nový návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňuje tím, že nucený návrat do Vietnamu by znamenal citelný zásah do jejího soukromého a rodinného života. Tvrdí, že se na území České republiky plně integrovala po stránce společenské, pracovní i ekonomické. V České republice žijí její rodiče (otec X a matka X) a sestra (X), kteří zde mají povolen trvalý pobyt. Stěžovatelka dne 26. 9. 2019 uzavřela manželství a se svým manželem X žije ve společné domácnosti. K tomu doložila kopii oddacího listu a usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 6. 6. 2019, č. j. 65 A 24/2019-24, jímž byl její žalobě přiznán odkladný účinek.

[4] Nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by způsobilo dlouhodobé odloučení stěžovatelky od její rodiny. Stěžovatelka by totiž musela z České republiky odcestovat a vyčkat na vyřízení nového pobytového oprávnění v zemi původu, kde je však v současné době prakticky nemožné získat termín k podání žádosti o pobytové oprávnění prostřednictvím tzv. registrace.

[5] Stěžovatelka konečně argumentuje tím, že v případě nuceného opuštění České republiky by neměla možnost vystupovat v řízení o kasační stížnosti osobně a být v kontaktu se svou zástupkyní, což by bylo v rozporu s právem stěžovatelky na spravedlivý proces. V této souvislosti stěžovatelka odkázala na usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100, a ze dne 23. 8. 2016, č. j. 5 Azs 174/2016-20.

[6] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Ve vyjádření k návrhu uvedla, že není splněna podmínka spočívající ve vzniku nepoměrně větší újmy (§ 73 odst. 2 s. ř. s.). Ta by mohla stěžovatelce vzniknout teprve na základě správního vyhoštění ze země. V řízení o správním vyhoštění přitom správní orgán zkoumá dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Proti případnému rozhodnutí o správním vyhoštění má stěžovatelka možnost podat žalobu, která má ze zákona odkladný účinek. Stěžovatelka je nadto zastoupena advokátkou, a její práva jsou tak náležitě chráněna. Pokud by soud v nyní projednávané věci návrhu vyhověl, musel by odkladný účinek přiznat vždy, kdy by cizinec po zrušení trvalého pobytu argumentoval nutností opustit území (viz usnesení Městského soudu v Praze č. j. 9 A 290/2011-24).

[7] Žalovaná nesdílí názor stěžovatelky o vážné újmě, neboť podle napadeného rozhodnutí stěžovatelka nepřetržitě déle než 6 let pobývala v zemi původu, kde realizovala svůj soukromý a rodinný život. Po dobu této nepřítomnosti si stěžovatelka nemohla vytvářet vazby na území České republiky. Žalovaná je toho názoru, že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s veřejným zájmem. Důvodem zrušení trvalého pobytu stěžovatelky byl fakt, že stěžovatelka déle než 6 let nepřetržitě nepobývala v České republice. V zájmu České republiky pak není umožnit pobyt těm cizincům, u nichž byl shledán důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu.

[8] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, není-li následně zákonným postupem zrušeno; tento postup proto musí být vyhrazen jen pro výjimečné případy.

[9] Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užije přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje na jedné straně hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán), s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán), jako hledisko druhé. K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li stěžovatel, že jeho újma, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, by byla nepoměrně větší oproti případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno, a současně teprve poté, co vyloučí kolizi odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[10] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. Rozhodnutí o odkladném účinku je rozhodnutím předběžné povahy, kterým Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá (ani nemůže předjímat) výsledek meritorního posouzení věci.

[11] V nyní projednávaném případě stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnila především zásahem do jejích rodinných vztahů. K prokázání této hrozby předložila soudu oddací list ze dne 27. 9. 2019, ze kterého se podává, že dne 26. 9. 2019 uzavřela manželství s panem X. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v této skutečnosti důvod pro přiznání odkladného účinku neshledal. Stěžovatelce totiž uzavřením manželství vzniklo právo na přechodný pobyt na území bez víza v délce až 3 měsíců, a to podle § 18 písm. d) bodu 7 zákona o pobytu cizinců. Podle § 87b odst. 1 citovaného zákona pak má rodinný příslušník občana Evropské unie (tedy i občana České republiky), který sám není občanem Evropské unie a který hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce, povinnost požádat (ve lhůtě 3 měsíců od okamžiku, kdy se stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie – viz § 87b odst. 2 věta druhá zákona o pobytu cizinců) ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu. Podle odstavce 4 tohoto ustanovení vydá Ministerstvo vnitra tomuto rodinnému příslušníkovi povolení k přechodnému pobytu formou pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie. Toto rozhodnutí vydá ministerstvo ve lhůtě 60 dnů ode dne podání žádosti [§ 169t odst. 6 písm. f) zákona o pobytu cizinců].

[12] Ze shora uvedeného je zřejmé, že pobytovou situaci stěžovatelky je možné řešit standardními prostředky cizineckého práva, a to konkrétně postupem podle § 18 a § 87b zákona o pobytu cizinců. Tyto instituty zákona o pobytu cizinců stěžovatelce umožňují efektivně odvrátit hrozící újmu, spočívající v odloučení od její rodiny, jakož i v tvrzeném ohrožení jejího práva na spravedlivý proces v řízení před kasačním soudem. Ve vztahu k uplatnění uvedeného postupu, tedy k podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu a výsledku řízení o této žádosti, stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku neuviedla ničeho. Za této situace nevidí Nejvyšší správní soud důvod zasahovat do nastolených poměrů tak mimořádným prostředkem, jakým je přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz body [8] a [9] tohoto odůvodnění).

[13] Nejvyšší správní soud proto podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu